

VÄHEMMISTÖT SUOMESSA

Suomessa asuu paljon vähemmistöjä. Vähemmistöt voivat olla esim. kulttuurisia, kielellisiä tai uskonnollisia. Suomen vähemmistöjä ovat saamelaiset, suomenruotsalaiset, romanit, tataarit, juutalaiset, inkerinsuomalaiset ja eri maista saapuneet maahanmuuttajat. Suomi ei ole koskaan ollut yhden kulttuurin maa, vaan Suomessa on aina asunut erilaisia väestöryhmiä. Kun Suomi oli osa Ruotsia, suomalaiset olivat itse vähemmistö, mutta nykyään he ovat enemmistö. Suuri osa Suomen vähemmistöistä on suomalaisia.

Saamelaiset

Saamelaiset ovat Suomen ainoa alkuperäiskansa. Se tarkoittaa että saamelaiset olivat täällä ennen suomalaisia. Saamelaisia asuu Pohjois-Suomessa Lapissa sekä Norjan, Ruotsin ja Venäjän alueella. Lapissa saamelaisia asuu noin 8000, yhteensä heitä on 50 000–80 000. Saamelaiset puhuvat äidinkielenään saamea.

Suomenruotsalaiset

Suomenruotsalaiset puhuvat äidinkielenään ruotsia. Suomenruotsalaisia on vähän alle 6 % väestöstä eli noin 300 000. Suomenruotsalaisten määrä on vähentynyt paljon, sillä monet menevät naimisiin suomenkielisen kanssa. Suuri osa suomenruotsalaisista asuu Länsi-Suomessa. Ahvenanmaa on kokonaan ruotsinkielinen

Tataarit

Tataarit ovat turkinsukuinen kansa. Suurin osa tataareista asuu Venäjällä, mutta heitä asuu myös Suomessa. Tataarit ovat Pohjoismaiden vanhin muslimiväestö. Ensimmäiset tataarit tulivat Suomeen jo 200 vuotta sitten Venäjältä. He olivat kauppiaita. Tataarit perustivat Suomen ensimmäisen Islam-seurakunnan vuonna

1925. Sen jäseneksi pääsevät vain tataarit. Nykyään Suomessa asuu noin 800 tataaria. Muslimeja Suomessa on yhteensä noin 35 000.

Romanit

Romanit tulivat Suomeen 1500-luvulla. Romaneja asuu ympäri maailmaa. He ovat lähteneet Intiasta. Suomessa romaneja asuu noin 10 000. Romanit eivät voi opiskella romanin kielellä koulussa, mutta he voivat opiskella omaa kieltä ja kulttuuria.

Juutalaiset

Ensimmäiset juutalaiset saapuivat Suomen alueelle Ruotsista 1700-luvulla. Suuri osa Suomen juutalaisista on sukua *sotilaille*, jotka olivat 1800-luvulla Venäjän armeijassa. Nykyään Suomessa on juutalaisia alle 2000. Heillä on oma sairaala, päiväkotia ja koulu.

Inkerinsuomalaiset

Inkerinsuomalaiset ovat paluumuuttajia. He ovat muuttaneet Suomeen entisen Neuvostoliiton alueelta. Suomeen voi muuttaa sellainen henkilö, jolla on vähintään yksi suomalainen vanhempi tai kaksi suomalaista isovanhempaa. Inkerinsuomalaiset ovat saaneet muuttaa Suomeen vuodesta 1990 lähtien. Suomeen on muuttanut noin 25 000 inkerinsuomalaista. Jonossa on vielä 15 000, mutta jonoon ei oteta uusia henkilöitä.

Maahanmuuttajat

Suomeen on tullut maahanmuuttajia monesta eri maasta. Heitä on tullut esim. Vietnamista, Chilestä, Somaliasta, Thaimaasta, Balkanin alueelta ja monista Euroopan maista. Maahanmuuttajat ovat tulleet Suomeen

eri syistä. Jotkut ovat tulleet opiskelemaan tai tekemään työtä, toiset ovat menneet naimisiin suomalaisen kanssa. Suomeen on tullut myös pakolaisia.

Vuonna 2005 Suomessa asui noin 110 000 ulkomaalaista. Se on noin 2 % väestöstä. Tämä on EU-maiden pienin luku. Suurimmat ryhmät ovat venäläiset, virolaiset, ruotsalaiset ja somalialaiset. Suomessa asuu kuitenkin yli 160 000 ulkomailla syntynyttä henkilöä. Osa maahanmuuttajista on Saanut Suomen kansalaisuuden. Jotain muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuu äidinkielenään noin 130 000 ihmistä.

Vähemmistöjen oikeudet

Kaikilla Suomen vähemmistöillä on oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin. Se tarkoittaa että esimerkiksi saamelaiset ja romanit voivat tehdä niitä asioita, jotka kuuluvat heidän kulttuurinsa

Kaikilla ihmisillä, jotka asuvat Suomessa, on tietyt perusoikeudet. Näitä perusoikeuksia ei voi rikkoa kulttuuristen

oikeuksien vuoksi. Esim. ketään ei saa pakottaa avioliittoon Suomessa.

Suomessa on myös uskonnonvapaus. Kaikki saavat tunnustaa sitä uskontoa, mitä itse haluavat. Uskonnonvapaus tarkoittaa myös sitä, että ei ole pakko uskoa. Suurin osa suomalaisista on kristittyjä ja kuuluu joko evankelisluterilaiseen kirkkoon (83 %)tai ortodoksiseen kirkkoon (1 %). Nämä kirkot ovat valtionkirkkoja. Muita uskonnollisia yhdyskuntia ovat Jehovan todistajat, Suomen Vapaakirkko, katolinen kirkko Suomessa, Suomen Adventtikirkko ja mormonikirkko.

Suomessa kunnioitetaan tasa-arvoa. Syrjintä on laissa kielletty. Syrjintä voi perustua esim. sukupuoleen, ikään, uskontoon tai kansallisuuteen. Syrjintää on esim. se, jos muslimi ei saa työtä siksi, että hän on muslimi. Jos työnantaja syrjii jotain ihmistä tällä tavalla, hän saattaa joutua maksamaan 15 000 euroa korvausta.

Tehtävä 1

Ovatko väitteet oikein vai väärin?

Oikein Väärin

1. Suomalaiset ovat Suomessa enemmistö.
2. Suomenruotsalaiset ovat Suomen alkuperäiskansa.
3. Saamelaisten äidinkieli on suomi.
4. Tataarit ovat muslimeja.

5. Romaneja on asunut Suomen alueella 200 vuotta.
6. Juutalaisia on Suomessa enemmän kuin tataareja.
7. Inkerinsuomalaiset ovat paluumuuttajia.
8. Vain suomalaisen kanssa naimisiin menevät ihmiset ovat maahanmuuttajia.
9. Suomessa on vähemmän maahanmuuttajia kuin muissa Euroopan maissa.
10. Maahanmuuttaja voi saada Suomen kansalaisuuden.

Tehtävä 2

Tee sanoista lauseita.

1. VÄHEMMISTÖ - SUOMI - PALJON - ERILAINEN - OLLA
2. SAAMELAINEN - OLLA - AINOA - SUOMI - ALKUPERÄISKANSA
3. VÄHEMMISTÖ - OMA - KULTTUURI - KUNNIOITTAÄ - VOIDA
4. SUURI - SUOMALAINEN - OLLA - OSA - KRISTITTY
5. SYRJINTÄ - OLLA - KIELLETTY - SUOMI
6. SUOMI - MAAHANMUUTTAJA - SAKSA - VÄHÄN - KUIN - OLLA
7. TASA-ARVO - TÄRKEÄ - SUOMI - OLLA